

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด ในโรงเรียนเขาวัวไรศึกษา อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในโรงเรียนเขาวัวไรศึกษา ได้แก่

- 1.1 นักเรียนโรงเรียนเขาวัวไรศึกษา ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1,252 คน
- 1.2 ครู - อาจารย์โรงเรียนเขาวัวไรศึกษา จำนวน 57 คน และลูกจ้างประจำจำนวน 6 คน รวม 63 คน
- 1.3 ผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1,252 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในโรงเรียนเขาวัวไรศึกษา คือ

- 2.1 นักเรียนโรงเรียนเขาวัวไรศึกษา ปีการศึกษา 2547 คัดเลือกโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น จากนักเรียนแต่ละระดับชั้นคลงกันทั้งกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง กำหนดจำนวนที่สุ่มระดับชั้นละ 50 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน
- 2.2 ครูอาจารย์ 57 คน ลูกจ้างประจำ 6 คน รวม 63 คน
- 2.3 ผู้ปกครองนักเรียน ที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความหมายและประเภทของสารเสพติด ผลกระทบของสารเสพติด แนวคิดในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด บทบาทของโรงเรียนในการป้องกันการติดสารเสพติด บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน บทบาท

ของครูประจำชั้นและครูปฏิบัติการอื่น ๆ การบริหารงานเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน
 สาธารณสุข การประเมินโครงการ โดยใช้รูปแบบซิปปี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ดำเนินงาน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการใช้สารเสพติด โรงเรียนเขาวัว
 ศึกษา ตามแผนงานที่กำหนด ตลอดปีการศึกษา 2547

3. ประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการใช้สารเสพติด โรงเรียนเขาวัว
 ศึกษา ด้วยแบบประเมินที่สร้างขึ้น

4. วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบประเมินที่สร้างขึ้นเอง โดยได้ดำเนินการ
 สร้างเครื่องมือ และนำเครื่องมือดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญด้าน
 การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข ช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง

แบบประเมิน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการใช้สารเสพติด ในโรงเรียนเขาวัว
 ศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน เป็นแบบตรวจสอบรายการ
 (Check List)

ตอนที่ 2 แบบประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข
 ในโรงเรียนเขาวัวศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ
 ผลผลิต ของโครงการดังกล่าว เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

แบบประเมินดังกล่าว ใช้กับกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม ทั้งนักเรียน บุคลากรปฏิบัติงาน
 และผู้ปกครองนักเรียน โดยเป็นการประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข
 ในโรงเรียนเขาวัวศึกษา ในภาพรวมไม่แยกเป็นโครงการย่อย ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง ครู – อาจารย์ ลูกจ้างประจำ- ชั่วคราว
 นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน หลังเสร็จสิ้นโครงการย่อยทุกโครงการ ในภาคเรียนที่ 2
 ปีการศึกษา 2547 ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

1. ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยสัญลักษณ์ \bar{X} และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัญลักษณ์ S.D. เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 :100)

ช่วงของค่า \bar{X}	การแปลความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ซึ่งเป็นค่าสถิติ พื้นฐานที่ใช้อธิบายลักษณะเป็นอย่างไร อยู่ในระดับมากน้อยแค่ไหนซึ่งพิจารณาได้จากค่า \bar{X} และทำให้ทราบว่าคะแนนแต่ละตัวมีค่าแตกต่างกันมากน้อยแค่ไหน ซึ่งพิจารณาได้จากค่า S.D. ถ้าค่า S.D. มีค่ามาก แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นประกอบด้วยคะแนนที่มีค่าใกล้เคียงกัน และถ้าค่า S.D. มีค่าเป็นศูนย์ แสดงว่าชุดข้อมูลนั้นประกอบด้วยคะแนนที่มีค่าเท่ากันหมด (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 84)

ในตารางวิเคราะห์ข้อมูลจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทั้งค่า \bar{X} และค่า S.D. ไว้ในตารางเดียวกัน แปลผลจากค่า \bar{X} แล้วจึงพิจารณาค่า S.D. ประกอบแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ว่าจะต้องได้ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินโครงการ ในแต่ละข้อ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ระดับ มาก ($\bar{X} \geq 3.51$) จึงจะถือว่าการดำเนินงานตามโครงการ ประสบผลสำเร็จ

สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่า \bar{X}

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

X แทน ค่าคะแนนแต่ละชั้น

f แทน ความถี่ของคะแนนแต่ละชั้น

$\sum fx$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละชั้น

N แทน จำนวนชั้นคะแนน

2. สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่า S.D.

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนของแต่ละคน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

\sum แทน ผลรวม